

Skyddsrumsytttrande

Beställare: Toolgate AB/AFA Fastigheter

Fastighet och byggnad: Sabbatsberg 22

Kommun: Stockholm

Gatuadress: Torsgränd 15

Befintligt skyddsrum nummer: 167568-0

Planerad färdigställandetid: Q4 2025

Detta yttrande utgör underlag för att den byggande rätt ska kunna hantera befintligt skyddsrum i samband med förändringsarbeten i en byggnad.

På uppdrag av ovan angiven beställare har undertecknad besökt aktuell byggnad för en skyddsrumstillsyn samt granskat handlingar över planerade åtgärder i byggnaden.

I avsnitt 3 i bifogat utlåtande anges granskningens resultat samt om en kvalificerad skyddsrumssakkunnig behöver anlitas i det fortsatta arbetet. Om de planerade åtgärderna inte bedöms påverka skyddsrummet alls är detta angivet. I annat fall finns ett eller flera moment i utlåtandets avsnitt 4 och 5 markerade. Dessutom ska följande åtgärdas om rutan är ikryssad:

- ☐ Skyddsrumsskyltar enligt SR 7:43 saknas och ska snarast sättas upp genom ägarens försorg och bekostnad. En skylt ska sitta vid sidan av dörren till skyddsrummet och en utanpå byggnaden vid dess entré.

På uppdrag av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap uppmanas de i detta byggprojekt berörda personerna att beakta det som sägs i detta skyddsrumsytttrande i de fortsatta byggnadsarbetena.

Byggnadens ägare har det fulla ansvaret för skyddsrummet och dess utrustning. Vid ändrade förutsättningar ska den byggande pröva om detta påverkar skyddsrumsfunktionen i annan omfattning än vad som behandlats i detta yttrande. Ytterligare information om skyddsrum finns på www.msb.se/skyddsrum.

Ort och datum: Örebro 211124

Namn och underskrift: Johan Hedvall

Skyddsrumssakkunnig nummer SRG872

Bilaga: Utlåtande över planerade förändringar

Kopia till: MSB för registrering

Bilaga: Utlåtande över planerade förändringar

1. Registeruppgifter från genomförd skyddsrumstillsyn

Skyddsrumsnr	167568-0	
Datum för skyddsrumstillsyn	211015	
Fastighetsbeteckning	Sabbatsberg 22	
Gatuadress vid ingången	Torsgränd 15	
Kommun	Stockholm	
Typ av teknisk bestämmelse	☐ A6/S3 ☐ S7 ☐ Askr ☐ Nskr	☒ TB74 ☐ TB78 ☐ SR ☐ Anläggning
Typ av luftrening	☐ Saknas ☐ Gas- och dimfilter	☐ Sandfilter ☒ F-A-G-filter
Skyddsrummets koordinater i SWEREF 99 TM	N= 6581595 E= 673178	
Skyddsrumsbilderinteriör	☒ Två representativa interiörbilder och en exteriörbild skickas in..	

2. Kontrollresultat från genomförd skyddsrumstillsyn

1. Angiven fastighet är bebyggd.	☒ Ja
2. Angivet skyddsrum finns.	☒ Ja
3. Skyddsrumsskylt finns uppsatt vid skyddsrummets ingång.	☒ Ja ☐ Nej
4. Det är möjligt att iordningställa skyddsrummet inom två dygn.	☒ Ja ☐ Nej
5. Kringbyggda skyddsdörrar finns.	☐ Ja ☒ Nej
6. Alla ej kringbyggda skyddsdörrar hänger på sina gångjärn.	☒ Ja ☐ Nej
7. Skjutbart väggelement finns.	☒ Ja ☐ Nej
8. Minst en reservutgång finns.	☒ Ja ☐ Nej
9. Reservutgång är förbyggd på utsidan.	☐ Ja ☒ Nej
10. Förstärkning med stålbalkar/pelare i skyddsrummet finns.	☐ Ja ☒ Nej
11. Det finns gravt rostiga ingjutningsgods/ståldetaljer.	☒ Ja ☐ Nej
12. Det finns omfattande fuktskador på insida stommen.	☐ Ja ☒ Nej
13. Håltagning utan igensättning finns i omslutande stomme.	☐ Ja ☒ Nej

Skyddsrumsytttrande

3. Resultat av genomförd granskning

Påverkan på skyddsrumsfunktionen:		
☐	1. De planerade förändringarna bedöms inte påverka skyddsrumsfunktionen.	Planerade förändringar som kommer att ske på våningsplan som ligger mer än ett våningsplan över skyddsrummet bedöms inte påverka skyddsrumsfunktionen. Se dock punkt 12.
☒	2-59. De planerade förändringarna bedöms påverka skyddsrumsfunktionen.	De av punkterna 2-59 under avsnitt 1:4 och 1:5 nedan som är markerade som aktuella ska beaktas i det fortsatta arbetet.
Behov av en kvalificerad skyddsrumssakkunnig:		
☒	60. De planerade förändringarna leder till att en kvalificerad skyddsrumssakkunnig behöver anlitas vid genomförandet.	Kvalificerad skyddsrumssakkunnig kommer att krävas enligt SR 9:23.
☐	61. De planerade förändringarna leder inte till att någon skyddsrumssakkunnig behöver anlitas vid genomförandet.	Kvalificerad skyddsrumssakkunnig kommer inte att krävas enligt SR 9:23.

4. Moment utanför skyddsrummet som behöver beaktas:

Aktuellt	Planerad förändring	Kommentar
☒	2. Ändring av omgivande markförhållanden.	Om skyddsrummets grundläggningdjup före de aktuella byggnadsåtgärderna varit mer än en meter under marknivån som omger byggnaden, och byggnadsåtgärderna innebär att grundläggningdjupet blir mindre än en meter kan annan grundtyp bli aktuell. Se SR 6:14.
☐	3. Ändrad ledningsdragning.	Vid ändrad ledningsdragning under golvnivå inom fem meter åt sidorna kan annan grundtyp bli aktuell. Se SR 6:14.
☐	4. Explosiv och brandfarlig vara.	Explosiv och brandfarlig vara får ej finnas i angränsande utrymmen till skyddsrummet. Se SR 5:12.

Skyddsrumsytttrande

Aktuellt	Planerad förändring	Kommentar
☐	5. Hetvatten.	Hetvattenledningar får ej förläggas i utrymmen som gränsar till skyddsrummet. I sådana fall ställs särskilda krav på avskiljning. Ledning i mark eller nära skyddsrum ska ha tillräckligt avskiljande jordlager. Se SR 5:12.
☐	6. Översvämning.	Förändringen får inte innebära att grundvattennivån eller omgivande marks genomsläpplighet påverkas. Se SR 5:13.
☐	7. Inrymningsvägens längd.	Om trappor eller öppningar i inrymningsväg förändras kan detta påverka inrymningsvägens längd. Särskilt ska beaktas igensättning av öppning som utgör inrymningsväg från annan byggnad. Se SR 5:31.
☐	8. Framkomlighet.	Förändring av trapplopp eller nya dörrar kan påverka framkomligheten. Se SR 5:32.
☐	9. Igensättning av utrymningsmöjligheter.	Utrymningsvägar och öppningar för utrymning får inte sättas igen eller blockeras utan att full kompensation utförs. Se SR 5:41.
☒	10. Rivning av utvändigt stigschakt.	Rivning av utvändiga stigschakt får ske endast om full kompensation utförs. Se SR 5:42.
☐	11. Ändrad vapenlast.	Ändrat grundläggningssätt av byggnadsdelarna utanför skyddsrummet kan påverka grundläggningssätt och därmed vapenlasten. Se SR 6:14.
☐	12. Ändrad raslast.	Påbyggnad av byggnaden kan förändra raslasten. Se SR 6:15.
☒	13. Rivning av anslutande konstruktioner och ändrat bärande system.	Förändring av anslutande konstruktion kan innebära att det bärande systemet förändras. Se SR 6:24.

Skyddsrumsytttrande

Aktuellt	Planerad förändring	Kommentar
☐	14. Förändring av anslutande konstruktioner som ingår som del i splitterskyddet.	Rivning av ovanliggande bjälklag, skyddande vägg eller förändring av motfyllnad mot skyddsrummets begränsningsvägg kan försämra splitterskyddet. Se SR 6:25.
☐	15. Förändring av anslutande konstruktioner som ingår som del i strålningskyddet.	Rivning av ovanliggande bjälklag, skyddande vägg eller förändring av motfyllnad mot skyddsrummets begränsningsvägg kan försämra strålningsskyddet. Se SR 6:32.
☐	16. Ingrepp i stommen hos förstärkt utrymningsväg.	Ingrepp i stommen hos förstärkt utrymningsväg ska kompenseras. Se SR 6:25.
☐	17. Inbyggnad av uteluftskanalens utvändiga del	Om uteluftskanalens utvändiga del byggs in ska kanalen alltid förlängas ut i det fria. Se SR 7:12.
☐	18. Förlängning av uteluftskanalens utvändiga del.	Om uteluftskanalen i det nya utförandet blir längre än tio meter ska kanalen i varje särskilt fall dimensioneras med hänsyn till tryckfallet i kanalen. Se SR 7:12.
☐	19. Rivning av uteluftskanaler under mark.	Vid rivning av uteluftskanal under mark ska kanalen alltid förlängas ut i det fria. Se SR 7:12.
☐	20. Flyttning och rivning av ventilgrop utanför skyddsrummet.	Ny ventilgrop ska alltid anordnas som ersättning för den gamla. Se SR 7:22.
☐	21. Nytt avlopp utanför skyddsrummet som går genom skyddsrummet.	Avlopp inne i skyddsrummet som direkt påverkas av ändringsarbeten av avlopp för freds-användning utanför skyddsrummet ska uppfylla kraven enligt SR. Se SR 7:22.
☐	22. Flyttning och igensättning av rör utanför skyddsrummet som går in i skyddsrummet.	Vid flyttning av rör ska genomföringar vara utförda enligt typ-lösningar. Igensättningar ska vara utförda enligt typ-lösningar. Se SR 7:21.
☐	23. Borttagning av avstängningsventil utanför skyddsrummet på rör som går genom skyddsrummet.	Rör ska demonteras och håll igensättas enligt typ-lösning. Se SR 7:21.

Skyddsrumsytttrande

Aktuellt	Planerad förändring	Kommentar
☐	24. Utvändig inbyggnad av klämkopplingar.	Utvändigt monterade klämkopplingar ska alltid vara lätt kontrollerbara. Se SR 4:24.
☐	25. Förbyggnad av antenngenomföring.	Ny antenngenomföring ut till det fria ska anordnas, jämför typ-lösning. Se SR 7:33.
☐	26. Huvudledning för el ändras i elcentralen.	Huvudledning till skyddsrummet ska vara ansluten direkt till särskilda säkringar i byggnadens huvudcentral. Se SR 7:31.
☐	27. Flyttning av skyddsrumsförrådet.	Det nya förrådet ska placeras i omedelbar anslutning till skyddsrummet så att det är beläget inom synhåll från dörr i skyddsrummet. Förrådet får ej placeras på annat våningsplan eller i annan byggnad. Se SR 7:44.
☐	28. Förändring av skyltar.	Skyddsrummet ska vara försett med minst två särskilda skyddsrumsskyltar. Borttagna skyltar ska ersättas. Se SR 7:43.
☐	29. Iordningställanderitningen behöver ändras.	Alla åtgärder utanför skyddsrummet som påverkar iordningställanderitningen ska dokumenteras på ritningen. Se SR 7:42.

5. Moment inne i skyddsrummet som behöver beaktas:

Aktuellt	Planerad förändring	Kommentar
☐	30. Reduktion av skyddsrummets area.	Ändring av arean kräver godkännande av MSB. Se SR 9:22.
☐	31. Ny begränsningsvägg.	Godtaget utförande finns redovisat på typlösningar. Se SR 6:25.
☐	32. Explosiv och brandfarlig vara.	Explosiv eller brandfarlig vara får ej finnas i skyddsrummet. Se SR 5:12.
☐	33. Hetvatten.	Hetvattenledning får ej förläggas inne i skyddsrummet. Se SR 5:12.
☐	34. Framkomlighet.	Förändring av dörrbredder kan påverka framkomligheten. Se SR 5:32.

Skyddsrumsytttrande

Aktuellt	Planerad förändring	Kommentar
☐	35. Igensättning av utrymningsmöjligheter.	Utrymningsvägar och öppningar för utrymning får inte sättas igen utan att full kompensation sker. Se SR 5:41.
☐	36. Rivning av invändigt stigschakt.	Rivning av invändigt stigschakt får ske endast om full kompensation utföres. Se SR 5:41.
☐	37. Ny skyddsrumsdörr.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning. Se SR 6:31.
☐	38. Ny öppning med betong-element.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning. Se SR 6:31.
☐	39. Igensättning av befintlig öppning.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning.
☐	40. Byte till monterbar tröskel för skyddsörr.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning.
☐	41. Byte till monterbar tröskel för gasdörr.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning.
☐	42. Ny genomföring typ SP och ÖV i vägg.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning. Se SR 6:31.
☐	43. Ny genomföring typ SP i tak.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning. Se SR 6:31.
☐	44. Infästningar för nya och flyttade komponenter.	Komponenter ska alltid förankras enligt SR. Se SR 6:26.
☐	45. Nya ytskikt.	Kakel på väggar och i tak är ej tillåtet. Se SR 3:27.
☐	46. Nya genomföringar för rör.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning. Se SR 7:21.
☐	47. Förslutning av rör.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning.
☐	48. Igensättning och nytt läge på uteluftskanal genom vägg.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning. Se SR 7:12.
☐	49. Avstängningsventil på rör.	Nya avstängningsventiler ska anordnas max 150 mm från skyddsrumsvägg inne i skyddsrummet. Godtaget utförande redovisas i typlösning. Se SR 7:21.

Skyddsrumsytttrande

Aktuellt	Planerad förändring	Kommentar
☐	50. Nytt och modifierat avlopp som passerar genom skyddsrummet.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning. Se SR 7:22.
☐	51. Nytt avlopp i golv.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning. Se SR 7:22.
☐	52. Igensättning av befintligt fredsavlopp.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning.
☐	53. Ny genomföring för el och tele.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning. Se SR 7:33.
☐	54. Igensättning för el och tele.	Godtaget utförande finns redovisat i typlösning.
☐	55. Ny fredsinstallation för el.	Ny fredsinstallation som ska demonteras ska kunna kopplas bort med en säkerhetsbrytare. Se SR 7:31.
☐	56. Ändrad belysning.	Infästning ska göras. Se SR 7:32.
☐	57. Ändrad verksamhet som kräver komplettering av utrustning för iordningställande.	Nya verktyg för montering och demontering ska införskaffas. Se SR 7:41.
☐	58. Flyttning av skyddsrumsförrådet.	Det nya förrådet ska placeras i omedelbar anslutning till skyddsrummet så att det är beläget inom synhåll från dörr i skyddsrummet. Förrådet får ej placeras på annat våningsplan eller i annan byggnad. Se SR 7:44.
☐	59. Iordningställanderitningen behöver ändras.	Alla åtgärder i skyddsrummet eller i skyddsrummets omslutande stomme som påverkar iordningställandet ska dokumenteras på iordningställanderitning. Se SR 7:42.

6. Granskade handlingar

Följande handlingar har ingått i granskningen:
Silverskopian Diskussionsunderlag (för plansamråd) daterat 2021-10-24 upprättat av Alexander Wolodarski arkitektkontor AB.
Ny detaljplan planeras tas fram för området där nuvarande fastighet med skyddsrum befinner sig. Byggnaderna planeras att rivs i sin helhet

Skyddsrumsytttrande

inklusive innevarande skyddsrum och ny fastighet med nya byggnader kring en skapad innegård planeras att byggas.